

Nr 1363

Av fru **Florén-Winther** och fröken **Stenberg**, i anledning av
Kungl. Maj:ts proposition nr 186, med förslag till lag
om ändring i föräldrabalken, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1581 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 186 föreslås bl. a. att alla s. k. svaga adoptioner genom retroaktiv lagstiftning övergår till s. k. stark adoption. Med andra ord skulle alla band mellan adoptivbarn och deras biologiska föräldrar och egen släkt avskäras i uppskattningsvis cirka 65 000 adoptionsfall.

Det är inte svårt att ha förståelse för att adoptivbarn skall betraktas som vore det adoptantens eget barn även från juridisk synpunkt. Så är också fallet med alla adoptioner som inträffat fr. o. m. juli månad 1959, och de ovannämnda banden är i dessa fall avskurna. Vad som däremot i högsta grad är principiellt betänkligt är tillämpning av tvingande retroaktiv lagstiftning med åtföljande rättsförluster.

Den nu föreslagna lagstiftningen skulle innebära att man tvångsvis genomför en ordning som kan sägas strida mot de förutsättningar under vilka äldre adoptioner tillkommit — adoptioner ända upp till 50 år gamla. När det gäller underhållsreglerna kan detta bara röra en mindre del av de adopterade mellan 1950 och 1959. Det är framför allt i fråga om den föreslagna lösningen av arvsrätten detta kan få en reell innebörd med praktiska konsekvenser. Det kan sålunda förekomma fall där man avsett t. ex. att arvsrätten mellan barnet och dess biologiska släkt skall bestå. För en praktisk lösning av dylika fall hänvisar departementschefen till möjligheter att upprätta testamente.

Det är nödvändigt att genomförandet av en jämställdhet får ske på frivillig väg och att berörda parter själva efter tillfrågan får ta ställning till huruvida de önskar få den nya lagstiftningen tillämpad.

Departementschefen uttalar i propositionen att ett sådant tillvägagångsätt blir för omständligt. Emellertid förklarar han sig beredd att med särskilda åtgärder informera allmänheten om lagändringen. Skillnaden i »omständlighet» mellan tillfrågan och effektiv information torde dock inte vara så stor. Den större, praktiska olägenheten med det förra alternativet torde mer än väl motiveras av rättssäkerhetskrav.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte

I. besluta att undantag från övergång till stark adoption genom retroaktivt verkande lagstiftning skall kunna beviljas om kontrahenterna så önskar,

II. uttala att kontrahenterna i äldre adoptionsförhållanden bör tillfrågas huruvida de önskar övergång till stark adoption.

Stockholm den 24 november 1970

Ethel Florén-Winther (m)

Gunvor Stenberg (m)